

BEATRIX ZAŤKOVÁ

KVETINÁRKY Z RAJA

MOTYL

**KVETINÁRKY
Z RAJA**

Autorke vo vydavateľstve Motýľ vyšli tituly:

Keď upracem celý ostrov – edícia Ostrovné príbehy

Dlhá cesta na Madeiru – edícia Ostrovné príbehy

Vianoce na Madeire – edícia Ostrovné príbehy

Sladkosť madeirského vína – edícia Ostrovné príbehy

Dva svety

Horský hotel Hodváb

Dámska jazda na dno duše

Podivuhodná kniha, ktorá vyčistila more

KVETINÁRKY Z RAJA

BEATRIX ZAŤKOVÁ

VYDAVATELSTVO MOTÝL

Kniha je súčasťou edície s názvom *Ostrovné príbehy*

KVETINÁRKY Z RAJA

Copyright © Beatrix Začková, 2026

Zodpovedná redaktorka: Anetta Letková

Ilustrácia obálky: Hana Hnizdová

Grafická úprava: Zuzana Ondrovičová

Vydalo: Vydavateľstvo Motýľ, s. r. o.

www.vydavatelstvomotyl.sk

Vydanie prvé. Rok vydania 2026

Tlač: TBB, a. s., Banská Bystrica, Slovensko, BN: 150322/01

Vydavateľstvo Motýľ, s. r. o.

Dunajská 48, 811 08 Bratislava, Slovensko

Telefón: 02/381 045 81

e-mail: info@vydavatelstvomotyl.sk

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť akýmkoľvek spôsobom vrátane elektronického, mechanického, fotografického či iného záznamu bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-8164-437-5

*Knihu venujem Madeire.
Najkrajšej záhrade plávajúcej
na vlnách Atlantiku.*

1.

Záhrada
plávajúca na vlnách
Atlantiku

Marec je mesiac plný nádeje. Spája chlad s teplom, tmu so svetlom a zimu s jarou. S citom a nehou prebúdzá prírodu, s láskou na ňu myslí, šeptom sa jej prihovára. Tak, aby ju nevyplašil, pomaly a prezieravo sa nikam neponáhľa. A predovšetkým povzbudzuje našu vieru, že prichádzajú krásne časy, že slnko opäť naberie silu a dovolí nám vyhrievať sa v jeho žiare a kradnúť deň po dni malé kúsky z jeho nekonečnej energie.

Presne to robila Flora, sediac v jeden úžasný marcový deň na pomedzí zimy a jari na terase luxusného madeirského hotela. Po výdatnom obede s pôžitkom chlipkala miešaný nápoj pozostávajúci z madeirského rumu, trstinového cukru a citrónovej šťavy, ktorý na čarokrásnom ostrove nazývajú poncha. Užívala si jarne slnko a kochala sa výhľadom na oceán a subtropickú záhradu obklopujúcu hotel.

Na Madeire bola už tretí týždeň a vôbec sa jej nežiadalo vrátiť sa do uponáhľanej Bratislavy. Plnými dúškami si vychutnávala svoju dlhú zaslúženú dovolenku, pokojný ostrovný život, krásy prírody a miernu klímu tohto podmanivého miesta. Vlastne si plnila svoj dlhoročný sen. V mladosti ju uchvátil Croninov román *Labutí kaštieľ*, v ktorom cestovatelia po namáhavej plavbe doplávali až na Madeiru. Opisy ostrova Floru očarili až natoľko, že ho viac nedokázala dostať z mysle. Kde si hlboko v duši cítila, že je s ním zvláštne spojená, alebo že ho má prinajmenšom aspoň navštíviť. Neskôr pohltená materskými a pracovnými povinnosťami si na sklonku dňa, keď

ukladala ubolenú hlavu na vankúš, často opakovala: Vydrž, dievča, vydrž, raz sa vykúpeš v Atlantiku, vyhreješ na slnecnej pláži, prejdeš sa botanickými záhradami, stratíš sa v historických uličkách, zakotvíš v romantickej taverne a potom ťa takú pripitú zavezie sympatický taxikár do hotela snov. Raz ti to vyjde. Jedného dňa spoznáš Madeiru.

No a ten deň konečne prišiel. Vytúžený, dlhoočakávaný, vzrušujúci deň.

Flora skutočne preletela ponad oceán a pristála na jednom z najnebezpečnejších letísk sveta, ktoré býva často bičované silným vetrom a ktorého pristávaciu dráhu podopiera stoosemdesiat mocných železobetónových pilierov. Keď pasažieri opúšťali silný lietajúci stroj, ktorý sa pri pristávaní správal ako list vo vetre, nebolo možné prehliadnúť bledosť ich tvári a zvyšky strachu v unavených očiach. Všetci do jedného spracovávali skľučujúce emócie spojené s bojom skúseného pilota s nepriazňou počasia. Všetci prudko dýchali a premietali si pred očami, čo by sa stalo, ak by vietor zvíťazil. Všetci... okrem jednej radosťou prekypujúcej ženy, nadšením žiariacej Flory. Schádzajúc po schodíkoch na pevnú zem sa usmievala od ucha k uchu, veselo si pospevovala, keď našla svoj kufor na pohyblivom páse, a pri mávaní na taxikára jej takmer odletela rozjarená ruka. Jednoducho sa jej splnil sen a ona sa nehanbila dať to najavo. Bola radostná, uvoľnená a napriek tomu, že ju na jej vysnívanom výlete nik nesprevádzal, aj dokonale šťastná.

Keď zistila, že hotel, v ktorom si zarezovala pohodlnú izbu s balkónom a výhľadom na oceán, spĺňa všetky jej požiadavky, s úľavou si vydýchla. Pohľad na dokonalú záhradu a blankytnú hladinu oceánu ju naplnil pokojom a blahom. Presne toto chcela a aj to dostala.

Ocitla sa v raji.

Vychutná si každú minútu.

Zabudne na minulosť.

Otvorí sa budúcnosti.

Opakovala si dookola pri vybaľovaní a prihlúplo sa usmievala.

Hneď nasledujúci deň sa pustila do plnenia svojich pred-
savzatí. Pri raňajkách veselo štebotala s personálom v ich
rodnom jazyku a neustále sa ospravedlňovala za chyby, ktoré
robila. Všetci ju však ubezpečovali, že jej portugalcina je vý-
borná, a zároveň nedokázali pochopiť, ako sa dostala k takým
výnimočným jazykovým vedomostiam. Flora im vysvetlila,
že sa na strednej škole učila španielčinu a časom k nej pridala
aj portugalcinu. Nebola výborná žiačka, ale na cudzie jazyky
mala nadanie a rozhodla sa ho využiť. Veď mala sen a znalosť
portugalčiny sa s ním spájala.

Po výdatnom jedle si vyzdvihla v požičovni auto a vyda-
la sa na svoj prvý výlet. Každý ďalší deň spoznávala ostrov,
o ktorom veľa čítala, porovnávala jeho krásy s výjavmi z ces-
topisných dokumentov a oddávala sa dovolenkovej atmo-
sfére. Dlhé hodiny venovala turistike, v botanických zá-
hradách žasla nad pestrosťou tunajšej flóry, navštevovala
pobrežné mestečká, tešila sa prajnosti domácich obyvateľov,
každý deň sa schladila vo vlnách nekonečného oceánu. Ne-
zabudla sa schuti najesť vždy tam, kde ju počas potuliek pri-
viedli nohy, a večer si dopriala ponchu alebo madeirské víno
na terase hotela.

Zdokonaľovala sa v portugalcine a zo dňa na deň zo seba
zhadzovala nánosy stresu, úzkosti a beznádeje. Napriek
tomu, že nimi bola nasiaknutá, napriek tomu, že ju požiera-
li posledné mesiace ako dravec korist' a nedovolili jej vidieť

nádej, ktorá sa nepovšimnutá krčila v kútoch smutného prázdneho domu.

Zrazu bolo všetko ináč.

Madeira schovala Floru vo svojom liečivom náručí, dopriala jej prívetivú spoločnosť aj vytúžený pokoj, nabíjala ju energiou a počas slnečných dní pomáhala zabudnúť.

Počas dní áno. Pobyt na ostrove odtrhnutom od smutnej reality bol balzomom na ubolenú dušu. No v noci, keď slnko skrylo svoju optimistickú tvár a tma sa predierala do všetkých zabudnutých kútov, prihlásili sa o slovo tiene a tie nemali zľutovanie. Vkrádali sa do boľavej duše, ktorá sa túžila konečne vyliečiť, usadili sa v nej ako sivé holuby na elektrických drôtoch a škodoradostne sa škerili.

Vtedy Flora prepadala beznádeji.

V tých mučivých momentoch si s nástojčivou bolesťou v srdci nanovo uvedomovala realitu.

Opustil ju.

Po dvadsiatich troch rokoch manželstva.

Odišiel za inou.

Nechal ju samu, s uzlíkom rozbitých istôt a nenaplnených snov.

Všetko v živote sa raz skončí. To dobré aj to zlé. Život ide neustále vpred a núti nás prispôbiť sa jeho pravidlám. Presne takisto je to aj s dovolenkami. Bez ohľadu na to, či sme sa počas nich vyhrievali na zlatistých plážach a obdivovali podmorský svet, alebo zápasili s nepriazňou počasia a vyvrtili si členok pri zdolávaní skalnatých štítov. Napokon zakaždým príde ten deň, ktorý v mysli vytrvalo odsúvame, až kým nás nezaskočí svojou prítomnosťou a nedonúti nás precitnúť.

Flora sa po raňajkách vrátila do hotelovej izby a konečne si priznala, že nastal čas zbalíť sa do nového obrovského kufra. Keď ho v Bratislave kupovala, v predstavách už bola na Madeire a topila sa v blaženej nálade nadchádzajúcej dovolenky. Tá však práve odplávala do minulosti ako rybárska loď za bohatým úlovkom. Zajtra Floru dopraví lietadlo naspäť do sivej každodennosti, na ktorú sa prednedávnom premenil jej život.

Na Madeire prežila tri nezabudnuteľné týždne. Oddychovala, spoznávala, dopriala si uvoľnenie. Jej telo zosilnelo, pleť nadobudla bronzový odtieň, duša pookriala. Dostala presne to, po čom roky túžila, a možno ešte oveľa viac. Mala by byť spokojná a šťastná.

Tak prečo nie je? Prečo sa neteší na návrat? Z vysnívaného ostrova si predsa odnáša krásne zážitky a spomienky, ku ktorým sa bude vracieť počas dlhých zimných večerov. Zahrejú ju ako teplý sveter a pomôžu jej prekonať straty, ktoré ju postihli.

Alebo nepomôžu? Ako to je? Prečo sa zrazu cíti pod psa a nedokáže vstať a otvoriť ten nešťastný kufor?

Nad tým všetkým premýšľala, sediac na balkóne izby. Ruky mala zložené v lone a ako kôpka nešťastia prechádzala pohľadom po subtropickej hotelovej záhrade. Posledný raz sa Kochala jej krásou s úmyslom zachytiť malebný výjav hodný zvečnenia. Uchvátila ju krásna kompozícia jednotlivých rastlín, ktoré spoločne vytvárali harmonický nádherný celok. Záhony begónií a margarét obklopovali kríky kamélií, vysoké palmy konkurovali dvom urasteným araukáriám a dokonalosť obrazu podčiarkovali fialové bugenviley. Chodníky vykladané bielymi a čiernymi kamienkami sa kľukatili záhradou ako tenké stužky a jeden z nich viedol k bazénu zaliatemu ranným

slnkom. Hoteloví hostia sa vyhrievali na lavičkách, niektorí sa ešte len ponáhľali na raňajky, iní už s plážovými taškami prevesenými cez plecيا mierili k Atlantiku, ktorého upokojujúce zvuky Floru doslova hypnotizovali.

Všimla si, že v pravom kúte záhrady pribudli nové sadenice hortenzií, a s potešením sledovala dve ženy, ktoré vedľa nich sadili akési zaujímavé kríky. Upokojoval ju pohľad na zručné záhradníčky, ktoré s radosťou pozorovala počas svojho pobytu v hoteli. Každý deň skrášľovali zastrčený kút, ktorý sa postupne menil na malebné zákutie. Flora obdivovala šikovnosť dvoch pracovitých žien, dokonca mala nutkanie zájsť do záhrady a nadviazať s nimi rozhovor.

„A prečo nie?!“ vyletelo z nej zrazu.

Zajtra síce odchádza, ale to neznamená, že dnešný slnečný deň musí stráviť opúšťaním sa na balkóne. Celý život je extrovertkou vyhľadávajúcou spoločnosť a rozhovory. Kvety miluje, sú je vášňou aj živobytím. Tak prečo tu stále sedí ako prikovaná?!

Okamžite sa zbavila nálady opustenej lane, vyskočila na rovné nohy a o pár minút už bola v záhrade. V minulosti sa tešila z vlastnej činorodosti a svoju kontaktnú osobnosť vnímala ako veľký dar. Posledné mesiace však dali jej žiarivej povahe naozaj zabráť a nájsť stratené svetlo nebolo vôbec ľahké.

No v momente, ako sa v jej hľadáčiku zjavili dve ženy sklonené nad sadenicami a sústredené na tvorivú prácu, prebudila sa vo Flore opäť chuť nadväzovať kontakty, čosi sa dozvedieť a možno si iba nezáväzne potrkotať o krásne marcového dňa.

„Bom dia, seňory. Ako ide práca?“ vyletelo z nej vrelo.

Obe ženy k nečakanej návšteve zodvihli zrak. Ich sústredené tváre, ktoré na krátky moment vyzerali neprístupne, až

sa Flora preľakla, sa v sekunde rozžiarili vďaka širokým úsmevom a priateľským pohľadom. Jedna len milo zamávala, no druhá sa napriamila, sadenicu hortenzie nechala vo vykopanej jame a rukami si podoprela boľavé kríže. „Bom dia. Dnes sa nám darí. To najťažšie už máme za sebou. Zasadíme posledné rastliny a s touto záhradou sme hotové,“ milo odvetila, prezerajúc si ženu proti sebe. „Ste ubytovaná v hoteli?“

„Áno, už tri týždne. Každý deň som vás po očku sledovala a obdivovala vaše nápady a zručnosť,“ vysvetľovala Flora. „Musím uznať, že ste veľmi šikovné. Kompozícia, ktorú ste vytvorili, je dokonalá, farby spolu ladia. Iskerník v tomto odietí som ešte nevidela a hyperikum s pestrofarebnými bobulkami ste dali na miesto, ktoré to naozaj potrebovalo. Zo zabudnutého kúta záhrady ste vykúzlili útulné rozprávkové miestečko.“

„Ďakujeme vám, pochvala vždy dobre padne,“ potešila sa drobná žena a opakom ruky v záhradníckej rukavici si odhrnula prameň čiernych vlasov z čela. „Také bolo zadanie manažéra hotela. Iba sme naplnili jeho predstavy,“ ozrejmila. „Vidí sa mi, že ste pravdepodobne taktiež z fachu. Alebo sa mýlim?“

„Uhádli ste. Už roky vlastným nevelké kvetinárstvo a svoju prácu mám rada, rovnako ako rastliny, parky, botanické záhrady... a vlastnú malú záhradku. Jednoducho som kvetinárka a záhradníčka telom aj dušou.“

„Tak to ste dovolenku strávili na správnom mieste. Madeira je botanický raj,“ usúdila čiernooká drobná žena. „Posaďme sa tamto na lavičku, pobolievajú ma kríže a rozhovor s kolegynkou mi príde vhod.“

Flora sa potešila návrhu, a hneď ako zamierili na určené miesto v tieni araukárie, vychrlila na svoju spoločníčku oceán otázok.

A tá s radosťou odpovedala. „Áno, pochádzam z Madeiry a ostrov milujem z celého srdca. Spolu s manželom sme viedli vlastnú firmu na založenie, realizáciu a údržbu záhrad. Vytvárali sme záhrady na kľúč od návrhu až po hotový produkt. Ja som sa pred tým venovala kvetinovému dizajnu, takže viem presne, čo vaša práca zahŕňa. Je to krásna, ale neľahká profesia,“ odvetila ochotne prívetivá žena. „Aké sú u vás momentálne trendy vo floristike?“

„To by ste neuverili!“ Florina okrúhla tvár sa rozžiarila, zlatisté kučery poskakovali v rytme jej reči, zrazu pripomínala slniečko z detských úsmevných kresieb. „Do popredia sa dostáva neupravený dizajn. Predovšetkým hnedé, zemité farby, všetko tak, akoby to stvorila sama príroda. Dôraz sa kladie na prirodzenosť. V kombinácii s ekologickým prístupom a so zachovaním skutočného vzhľadu to pôsobí zaujímavo a zmysluplne.“

„No toto! A aké kvety a materiály na to používate?“

„Predovšetkým robustné rastliny. Práve strelície a protey, ktorých je na Madeire neúrekom, sú ideálne. Ale aj sušené kvety a rastliny. Ako doplnok drevo, kameň, juta, suché vetvičky alebo sklo. Tento štýl sa nazýva Meaningful Earth a je obľúbený hlavne medzi mladými ľuďmi.“

„Hm...“ zamyslela sa čiernovláska. „A predsa len, nenašlo by sa čosi romantickejšie?“

„Čoby nie! Ktorá nevesta by túžila po kytici zo suchých vetvičiek? Smer Viva da Vida je oslavou života a naberá na popularite. Pestré hravé farby, kytice plné slnka a exotiky, drobné kvietky, ale aj mohutné solitéry doplnené žiarivou žltou farbou na umocnenie pocitu leta a slnečných dní.“

„Mám to všetko pred očami. Nádhera!“

„Všakže?!“ potešila sa Flora, blúdiac pohľadom po rozkvitnutej hotelovej záhrade.

„Strelície, protey, suché vavrínové konáriky alebo nežné ružičky, slnečnice a vetvičky zanováti. Všetky ich vidím.“

„Kvietky kamiliiek s drobnými zvončkami.“

„A orchidey s eukalyptom...“

Obe ženy zrazu stíchli a ponorili sa do vlastných predstáv. Záhradou sa niesla vôňa kvetov a oceánu, spev stehlíkov tešil každé ucho ochotné počúvať.

Prvá sa z opojenia prebrala Flora. „A čo trendy v záhradnej architektúre? Čím je Madeira typická?“

„Pestrosťou a živnosťou,“ odvetila jej sympatická spoločníčka. „Príroda na ostrove je nespútaná a neskrotná, s tým sa nedá bojovať. Buď sa prispôsobíte a upustíte od dokonalej upravenosti, alebo sa budete bezvýsledne trápiť. Osobne uprednostňujem akýsi mix premyslenej kompozície a doslova bujarej divočiny. Sloboda a krása... tým sa riadim.“

„To znie úžasne!“ nadchýnala sa Flora. „Výsledky vašej snahy sú toho dôkazom a určite máte veľa pracovných ponúk.“

„O prácu núdzu nemám, skôr o pracovnú silu.“

„Veď máte šikovnú kolegyňu,“ podotkla Flora a obzrela sa za mladou ženou, ktorá sa naťahovala s vrecom hnojiva.

„Clara? Je skutočne neoceniteľná, ale budúci týždeň sa s manželom a deťmi sťahuje do Alicante a nikoho iného vo výhľade nemám.“

„Čo si počnete?“

„To skutočne neviem. Rozhodila som si, oslovila známym, úrad práce, no nikto neprejavil záujem pomôcť mi s výsadbou kaktusov, ktorá ma čaká už pozajtra. Pravdepodobne na to zostanem sama a skutočne netuším, ako si poradiť.“

Flora sa zaškerila. „Možno je to tými kaktusmi. Kto by sa ich nebál?“

„Asi máte pravdu,“ súhlasila pekná Madeirčanka a opätovala jej úsmev.

„A váš manžel? Nepracuje s vami?“

Krátke ticho preťal hlasný nádych. „Pred troma rokmi zomrel. Infarkt. Boli sme spolu takmer tridsať rokov. Zo dňa na deň ma tu nechal samu s doráňaným srdcom a so záhradníckym náčiním.“

Flora znehybnela. „To ma skutočne mrzí,“ odvetila stíšnym hlasom.

Deň naberal na kráse. Slnko príjemne hrialo, hoteloví hostia sa presunuli k bazénu, okolitá zeleň upokojovala a farby jarných kvetov hladili dušu. Od bazéna doliehali zvuky temperamentnej hudby, minúty plynuli pomalšie, problémy odplávali s delfínmi kamsi do diaľky a pokoj obsadil každý milimeter priestoru. Ostrovnému životu jednoducho chýbali receptory stresu, vyzýval na zmenu, skúšal ľudské rozhodnutie prestať sa vyhovárať a urobiť krok k vlastnej spokojnosti.

„Takže ste na prácu zostali sama,“ zhrnula fakty Flora.

„Presne tak,“ pritakala jej spoločníčka.

Krátka pauza bola nabitá zvláštnou energiou radikálnej zmeny. Obe ženy ju pocítili v povetří a zvedavo čakali, ako sa prejavi.

„A čo by ste povedali na to, keby som sa k vám pridala,“ začula Flora zrazu svoj hlas, ktorý neznámej žene ponúkal spoluprácu.

Čiernovláska sa k nej otočila, na tvári sa jej zračil údiv aj radosť. „Vy by ste sa na to dali?“ opýtala sa s nádejou.

„Ak by ste mi pomohli s ubytovaním a dostali ma do obrazu, tak áno. Zopár týždňov by som ešte mohla pobudnúť na ostrove. Moje kvetinárstvo som nechala v šikovných rukách zodpovednej kolegyne, ktorej vypomáha brigádne

dcéra, tiež ju plánujem časom zamestnať. Deti sú dospelé, študujú na vysokých školách, no a manžel...“ zarazila sa. Potom si oblizla spodnú peru a pokračovala. „Vlastne mi nič nebráni vysádzať kaktusy na najkrajšom ostrove sveta.“

„Myslíte to vážne?“

„Myslím. So mnou získate pracovnú silu a dostatok času nájsť si stáleho zamestnanca. Len... čo s tým bývaním? Zajtra musím opustiť hotel.“

„S tým si nelámte hlavu. Jednu noc strávite u mňa a nasledujúce dni budeme bývať u našich dočasných zamestnávateľov. Výsadbú sukulentov a kaktusov si vyžiadal známy madeirský wellness penzión. Jeho majitelia sa sústredia na cvičenie a zdravý životný štýl. Aby sme denne nemuseli dochádzať štyridsať kilometrov, ubytujú nás v jednej z komfortných izieb penziónu.“

Flora roztiahla pery do širokého úsmevu, oči jej zasvietili a cez kučeravé zlaté vlasy jej presvitali líčce dopoludňajšieho slnka. „Veď to je ako sen,“ zavzdychala. „Zachránili ste ma!“

„Ja vás? To vy mňa,“ opravila ju čiernovláska. „Môžem teda s vami rátať? Nerozmyslíte si to?“

Energická kyprá žena sa postavila a natiahla ruku k svojej novej pracovnej partnerke. „Môžete sa spoľahnúť. Som tu pre vás a volám sa Florentína... po babičke, ale pokojne ma oslovujte Flora,“ vystrela ruku a kývla hlavou.

„Ako rastlina alebo kvetina. Aké príznačné. Vaši rodičia museli byť vizionári,“ potešila sa záhradníčka. „Ja som Margarida,“ predstavila sa a prijala ponúknutú ruku.

„Vyzerá to tak, že aj vaši,“ doplnila Flora. „Tak to je osud. Vy ste tu na mňa v tejto záhrade vlastne čakali ako margarétka v tieni košatého stromu.“

„A vy ste ma našli.“

Flora novú známu srdečne objala. „Mám také tušenie, že sme sa našli navzájom.“

Na druhý deň ráno začali dve čerstvé kolegyně bez váhania naplňovať svoje smelé plány.

Flora sa odhlásila z hotela a s energiou jej vlastnou naložila obrovský nový kufor do Margaridinej dodávky medzi záhradnícke náradie, vrecia s hnojivom, rôznorodé substráty a postreky na nežiaducu háveď.

Margarida zatvorila kufor svojho starého pracovného dopravného prostriedku a o pár minút už trielili po rýchlostnej ceste a venovali sa príjemnému rozhovoru.

„Kde ste sa naučili tak výborne po portugalsky?“ opýtala sa Margarida svojej spoločnice.

„Na strednej škole som sa venovala španielčine, a keďže sa mojím snom stala práve návšteva Madeiry, presedlala som časom na portugáľčinu,“ ozrejmowała Flora. „Konečne som ju naplno využila a trochu sa zdokonalila,“ dodala s potešením. „Kde sa nachádza cieľ našej cesty?“ opýtala sa zvedavo, keď skúsená šoférka zišla z pohodlnej diaľnice a zamierila do strmých madeirských vrchov.

„Bývam v obci s názvom Prazeres. Môj dom leží na madeirské pomery pomerne nízko, v nadmorskej výške stoštyridsať metrov. Prazeres spája široký oceán s majestátnym horstvom. Vytvára úžasnú symbiózu nespútaných živlov a pomáha nám chápať turbulenciu aj krásy života.“

Flora pozorne počúvala a musela dať svojej novej známej za pravdu. Nekonečný oceán z jednej strany a vysoký masív z druhej ju ubezpečovali o sile miestnej prírody a prezrádzali mnohé o povahe domácich obyvateľov. Uvedomila si, že

názov obce znamená v preklade potešenie, a presne to pociťovala, keď sa dostali do jej centra s úhľadnými domami a rozkvitnutými záhradami, v ktorých nesmeli chýbať okrasné stromy, no ani pomaranče, citróny či mandarínky.

Margarida pokračovala vo vyratúvaní predností sympatického miesta. „Sme známi výbornými reštauráciami s typickou madeirskou kuchyňou, naša treska je vychýrená široko-ďaleko. Musíte ochutnať tradičnú ponchu, nápoj z rumu, trstinového cukru a citrónovej šťavy, a keď budeme mať čas, vyberieme sa na prechádzku popri levádach, vodných kanáloch, ktoré pretekajú našou obcou a celým ostrovom. Každú nedeľu sa tu konajú farmárske trhy, na ktorých dostanete tú najkvalitnejšiu zeleninu, sladké subtropické ovocie, ale aj okrasné kvety, vajcia, koláče, bylinky a avokáda veľké ako lopty. A nesmiem zabudnúť na malú farmu hospodárskych zvierat, kde sa zároveň dá občerstviť lahodným pomarančovým koláčom a tým najlepším ciderom.“

„Je to rozprávka,“ šepala Flora, ktorá s nadšením pozorovala divokú prírodu a obydlia ľudí, ťahajúce sa vysoko až do pralesa madeirských hôr.

Ešte krátky čas stúpali po kľukatej ceste, až napokon zastali pred vysokou kovanou bránou, ktorú Margarida otvorila jedným kliknutím z auta, a pomaly vošla na príjazdovú cestu.

Pred Florou sa zjavil malebný obraz. Madeirská quinta – rozľahlá jednoposchodová starobylá usadlosť utopená v bujne zelenej zelenej – jej doslova vyrazila dych. „Margarida, veď vy žijete v zámočku! Ste grófka alebo barónka?“

Margarida zodvihla kútiky jemne tvarovaných pier do úsmevu. „Čoby! Rodičia môjho manžela kúpili schátranú usadlosť aj s niekoľkohektárovým pozemkom pred mnohými

rokmi. Mój Diogo bol vychýrený záhradný architekt, dedičstvo po rodičoch zveládil a dotvoril do súčasného stavu. S nadšením som mu pomáhala a niektoré časti spoločného diela som sama navrhla. Podďte, prevediem vás naším krajinným parkom.“

Pri vystupovaní z auta Flora nevedela, kam skôr pozrieť. Historická stavba s veľkými oknami, so zelenými okenicami, s kovaným balkónom a pieskovou omietkou pôsobila romanticky a prívetivo. Park, ktorý ju obklopoval, doslova vyrážal dych.

Margarida sa v okamihu premenila na skúsenú sprievodkyňu. S nadšením vykročila v ústrety miestam, ktoré milovala, a dychtivo sa rozhliadala. Vysvetľovala Flore, že park je inšpirovaný štyrmi ročnými obdobiami. Jeho podstatou je pestrosť, premyslenosť a zároveň snaha ponechať múdrej prírode voľnú ruku. Z jednej strany sa na návštevníka usmieva jar, kde tulipány, narcisy, pivónie, kríky s kvietkami pastelových farieb a nežná zeleň evokujú prebúdžajúcu sa prírodu a radosť z nového života. Ako prechádzali ďalej, vítalo ich leto s pukmi ruží, hortenziami, africkými ľaliami, kaméliami, ibišmi a nadrozmernými begóniami. Jeseň charakterizovali astry, georgíny a cínie, no a zima na ne dýchla farbami a krásou kálií, strelícií, vianočných ruží a kvitnúcej aloy.

Všetka tá nádhera pokrývala obrovskú plochu, Margarida s Florou ňou prechádzali nehľadiac na čas a spoločne sa kochali jej nevšednosťou. Jednotlivé sekcie boli poprepájané umne umiestnenými cédrami, araukárkami, kríkmi magnólií, azaliiek a kamélií, nechýbali ani kaktusy a sukulenty, múry záhradných altánkov pokrývali popínavé liany a v jazierkach kvitli neodmysliteľné lekná.

„Všade inde na svete by jednotlivé sekcie parku vynikli iba počas konkrétneho ročného obdobia. Madeira so svojou miernou klímou však praje všetkým rastlinám prakticky súčasne. Jar splýva s letom, leto s jeseňou, zima sa prelína s jarou. V lete nájdete aj zopár typických zimných kálií, v zime zatúlané letné agapanty či hortenzie a na jar jesenné georgíny. A tak sa ako v rozprávke môžete túlať parkom a podľa nálady si každý deň užiť iné ročné obdobie a stať sa súčasťou zázraku, ktorý náš milovaný ostrov ponúka,“ vysvetľovala Margarida a sama sa nechala unášať nevidanou krásou.

„Ale ako... ako dokážete čosi také nádherné a rozľahlé udržiavať?“ nevychádzala z údivu Flora. Miestami mala pocit, že sa jej sníva, nič podobné ešte nevidela.

„Zamestnávam bratranca Maria, ktorý je rýchly, šikovný, a predovšetkým svedomitý. No má aj vlastné objednávky, takže je u mňa iba na pol úväzku. Pracuje päť dní v týždni po štyri hodiny, no nestíha a neustále sa sťažuje, že by potreboval pomocníka. Na ďalšiu pracovnú silu mi však financie nestačia. Samotný park si vyžaduje nemalé každoročné investície. Altánky volajú po renovácii a chodníky by bolo potrebné taktiež vynoviť. No po smrti manžela...“ posťažovala sa Margarida, no okamžite zvrtila rozhovor iným smerom. „Čo by ste povedali na to, keby sme si upiekli rybu a naobedovali sa v tieni altánku, tamto v jarnej časti parku?“

„Súhlasím,“ radostne pritakala Flora, ktorá vynechala raňajky a pomaly ju začal premáhať hlad. „Predpokladám, že sa zoznámim aj s vašou starobyľou quintou.“

„Presne tak. Som zvedavá, čo na ňu poviete.“

A tak sa v príjemnom rozhovore vrátili a pustili sa do prípravy skromného obeda.

Flora v predchádzajúci deň ráno ani len nesnívala o pozoruhodnom zážitku, ktorý jej nevyspytateľný osud prichystal. V tomto čase predsa mala sedieť v lietadle a umárať sa predstavou svojej osamelej budúcnosti. Opak bol však pravdou. Práve stála v rozľahlej kuchyni madeirskej quinty, pripravovala čerstvo ulovené ryby a v duchu ďakovala žene, ktorá jej umožnila zotrvať zopár ďalších týždňov na ostrove jej snov. „Dom je krásny, Margarida. Vstupná hala, široké schodisko, pôvodná kamenná dlažba a táto zreštaurovaná kuchyňa, to je absolútna oáza,“ nadchýnala sa pri solení ryby.

Margarida, ktorá krájala na drobné kúsky bylinky z vlastnej záhrady, s ňou súhlasila. „Snažili sme sa zachovať pôvodný ráz quinty. Všetky drevené trámy, kameň, pôvodné obloženie, typické madeirské dlaždice... minulosť dýcha atmosférou a mnohými príbehmi, ku ktorým sme pridali aj ten náš,“ vysvetľovala pri práci.

„Izba, v ktorej ste ma ubytovali, o tom svedčí. Nevieť prečo, ale zdá sa mi, že bola kedysi detskou izbou.“

„Uhádli ste!“ zvolala Margarida. „Ako ste to mohli vedieť? Vyrastal v nej môj manžel Diogo. Jeho brat mal izbu hneď vedľa. Prerobili sme ich na hostovské izby, pretože... No... detí sme sa nedočkali, a tak sme sa tešili z vlastnej prítomnosti, rovnakých záľub a z lásky, ktorá nám nikdy nechýbala.“

Flora pozorne počúvala. Rástla v nej zvedavosť, no nechcela sa vypytovať, pretože dobre vedela, že všetko dozrieva pomaly a dôverný vzťah si vyžaduje svoj čas.

A tak veselo trkotali o banalitách, tvárili sa vážne, potom sa chichotali, piekli, krájali a ochucovali, a keď boli so všetkým hotové, pobalili jedlo do piknikového košíka a vybrali sa do altánku v jarnej časti parku.

Tam pokračovali v rozhovore, ktorý si spríjemnili výborným jedlom, a kochali sa krásou prírody všade navôkol.

„Tá ryba je vynikajúca,“ rozplývala sa Flora, ktorá mala k dobrému jedlu skutočne vrelý vzťah. „Spomínali ste, že ju tu nazývate robalo. Musím uznať, že mäsko je skutočne lahodné a tie zemiaky s cesnakom a olivovým olejom... práve som sa zamilovala.“

„Pridajte si aj dusené fazuľové struky, mrkvu a pimpinelu. Lepšiu prílohu nepoznám,“ ponúkla ju Margarida a pokúsila sa prejsť na osobnejšie témy. „Spomínali ste, že máte dve dospelé deti, Flora. A čo manžel, nebudete mu chýbať?“

Flora si vzdychla, no chuť do jedla nestratila. „Opustil ma pred krátkym časom. Prežili sme spolu viac ako dvadsať rokov a potom zrazu... našiel si mladšiu. Tuctový príbeh. O tri roky budem mať päťdesiat, pravdepodobne má fóbiu z polstoročníc, a tak rýchlo zdupkal.“

„Sme rovnako staré,“ potešila sa Margarida. „Hm... takže od vás odišiel,“ zamyslela sa a vložila si do úst mrkvu s fazuľkou. „To mi je naozaj ľúto. Preto ste sa vybrali sama na dovolenku a rozhodli sa predĺžiť si ju a pomôcť mi?“

„Preto,“ priznala sa Flora, vychutnávajúc si rybu. „Čo ma čaká doma? Prázdne izby? Kedysi bol náš dom plný smiechu, radosti a spolupatričnosti. A čo z neho zostalo? Ladové kráľovstvo bez života. Deti vyrástli, vyleteli z hniezda, muž si buduje nové kdesi ďaleko a ja tam chodím akurát tak prenocovať. Aký význam má ponáhľať sa nazad?“

„Mali ste nejaké dlhodobé vážne problémy?“

Flora napichla na vidličku zrelú paradajku a zamyslela sa. Kamenný altánok, vánok v jej vlasoch a pohľad na oranžové kvety ibišteka ju upokojovali a dodávali jej odvalu otvoriť si dušu pred novou priateľkou, ktorá ju prijala do svojho domu

aj života. „Problémy? Všetné, nepodstatné. Prečo končia špinavé ponožky na dlážke v kúpeľni, kto pôjde so psom k veterinárovi, doučí deti matematiku, vyčistí akvárium. Či pôjdeme na lyžovačku začiatkom, alebo koncom januára. Prečo pred tým, ako dal do umývačky špinavý hrnček, nevybral najskôr čistý riad, či bude v nedeľu kura, alebo sviečkovica... Bolo toho veľa a boli to krásne problémy. Dnes sú preč a je mi za nimi neskonale smutno.“

„Niečo sa predsa len muselo udiat. Každý odchod z dlhoročného vzťahu musí mať svoj dôvod.“

„Dôvodom bola mladšia žena,“ šepala Flora. „Alebo možno... ja sama. Už nie som tá žiaduca krásavica spreď dvadsiatich troch rokov. Pribudli vrásky, kilá, náš vzťah postupne strácal iskru, zmenil sa a zovšednel. Pravdepodobne som pre Igora prestala byť vzrušujúca, môj veľký zadok ho prestal priťahovať, ochabnuté prsia vzrušovať a mojich štyridsaťsedem rokov mu spôsobovalo stavy úzkosti.“

Margarida pokrútila hlavou a hodila si do úst olivu. „To je nespravodlivé. Jemu predsa taktiež pribúdali roky.“

„To je pravda, ale viete, ako to chodí. Mužom vrásky pridávajú na šarme, šediny na sluchách na inteligencii, zopár kíľ navyše na mužnosti a úspech v zamestnaní na atraktivite. Máte pravdu, je to nespravodlivé, ale obávam sa, že som v tomto smere ťahala za kratší koniec.“

„Bolelo to veľmi?“

Dobré jedlo, krásne prostredie, jarné počasie a pocit zvláštnej spolupatričnosti navodzovali správnu atmosféru na uvoľnenie potláčaných pocitov. Drozdy sa pasovali s červíkmi, magnólie ponúkali na obdiv svoje dokonalé kvety a kamenný altánok skryl všetko trápenie pred okolitým svetom. „Neskutočne. Vníkala som to ako zradu, potupu a výsmech.“

Počítala som s ním, sľúbili sme si predsa, že spolu zotrváme v dobrom aj v zlom, a ja som ten sľub brala vážne. Nemal právo vycúvať, opustiť ma... vzdať to!“ presvedčivo odvetila Flora. „Spočiatku som kričala, nadávala, dokonca som Igora aj udrela. Vyhrazala som sa mu. Vyhádzala pred dom golfové palice aj lyže. Spálila som jeho obľúbené knihy, tričká aj hokejky, a dokonca som mu rozbila hodinky jeho vzácnym kryštálom a ten som potom vyhodila cez zatvorené okno, čím som si iba narobila problémy... kopa skla a tak... nikdy to nerobte, naozaj. Lenže... nemohla som inak. Ak by som to neurobila, vyskočila by som z toho okna sama,“ priznávala úprimne. „Nie som na to hrdá, ale v tom momente som sa nedokázala ovládnuť. Bolesť bola veľká a vyvolávala vo mne negatívne emócie, ktoré som ventilovala nesprávnym spôsobom. Aspoň tak nejak mi to o čosi neskôr vysvetlil milý psychológ, ktorého som mala chuť v prvom momente taktiež vyhodiť z okna. Postupom času, keď hnev vystriedala pasivita a depresia, som všetko pochopila.“

Margarida sa chápavo pousmiala. „Občas sme schopné prekvapiť aj samy seba. Poznám to. Keď môj manžel Diogo náhle zomrel, zosypala som sa. Vždy som mala pocit, že som silná žena, ktorá všetko prekoná a nič ju nezlomí, no prerátala som sa. Cítila som sa prázdna, život prestal dávať zmysel, strácala som sa vo vlastnej hlave, srdci... Akoby s Diogom odišiel aj kúsok zo mňa. Zobral si ho so sebou a ja som oň nadobro prišla. Boli sme samostatné bytosti, no navzájom sme sa prelínali.“

„Možno si kúsok z vás skutočne zobral so sebou, no zároveň tu niečo nechal. Určite aj vo vás zostalo niečo z neho,“ premýšľala nahlas Flora.

Obe ženy sa zahľadeli do diaľky. Na vysoké araukárie, za ktorými sa nachádzali útesy zvažujúce sa strmo k Atlantiku.

Príroda je svedkom našich radostí aj žiaľov. Pokojný park ponúkal útechu a jasná obloha nádej, že mraky môžu jedného dňa odplávať.

„Boa tarde, seňory,“ ozvalo sa zrazu spoza ich chrbtov.

„Á... Mario, vitaj,“ ozvala sa Margarida a obdarila širokým úsmevom zdatného muža, ktorý si k nim okamžite prisedol. „Dnes sme sa ešte nevideli.“

„Predstaviš mi krásnu seňoru, sesternička?“

„Pravdaže. Moja nová kolegyňa z ďalekého Slovenska Flora a môj vždy dobre naladený bratranec Mario, bez ktorého by sa o krátku chvíľu zmenil tento nádherný park na divý prales.“

„Teší ma, Flora, máte krásne meno. Páči sa mi.“

Flora nedokázala zakryť prekvapenie a so záujmom si prezerala mocného muža. „Aj mne sa páči,“ utrúsila pri pohľade na široký hrudník muža zvyknutého na každodennú manuálnu prácu. „Vaše meno... sa mi páči... pravdaže. Mario... hodí sa k vám.“

Dívali sa jeden na druhého. Mario so šibalským úsmevom na perách a Flora trochu zmätene, hryzúc si spodnú peru.

„No... je čas naliať víno,“ podotkla Margarida a posunula fľašu k bratrancovi. „Otvor ju. Ja ti zatiaľ naberiem na tanier rybu a zemiaky. Zostala nám aj zelenina, pochutíš si.“

Ešte chvíľu posedeli v trojici v altánku. Mario spovedal Floru, zaujímalo ho, čo všetko stihla na Madeire navštíviť. Ona veselo štebotala a skladala mu poklony za vynikajúcu prácu záhradníka. Margarida občas niečo dodala a tešila sa z príjemnej spoločnosti, v ktorej sa jej na pár milých okamihov podarilo zabudnúť na svoju bolesť.

„Park je obrovský, Flora, a s jeho stavom nie som vôbec spokojný,“ pošťožoval sa Mario, vychutnávajúc si rybu

a pohľad na peknú cudzinku. „Nestíham. Potreboval by som aspoň dvoch chlapov. No... a možno šikovnú pomocníčku.“

„Na Floru zabudni, tá je už moja,“ upozornila ho Margarida. „S parkom si budeš musieť poradiť sám.“

„Nemusel by som, ak by si...“ odvetil záhadne Mario a dolial víno. „Flora, skúste jej dohovoriť.“

Margarida rázne pokrútila hlavou. „Na to zabudni! Radšej dávaj pozor, aby ti neuviazla v hrdle koš,“ odsekla a zodvihla pohár k perám, evidentne odmietala danú tému ďalej rozvíjať.

Flora nevedela, o čom je reč, ale pochopila, že je to citlivá téma, ktorú pravdepodobne nie je vhodné otvárať. A tak sa pokochala zlatistou farbou madeirského vína, v ktorom boli uväznené lúče hrejivého slnka láskajúceho pokojný ostrov, odpila si a slastne zavzdychala. „Cítim v ňom broskyne, karamel a med. Viem, že nič z toho tam nie je, ale potrebujem ilúziu... hoci len na krátky čas.“

„S tým súhlasím,“ usmiala sa Margarida. „A povedala by som, že je čas skončiť s vykaním.“